

Reguleringsmyndigheten for energi
Middelthunsgate 29
Postboks 5091 Majorstua

Dato 15.05.2020
Deres ref: 202001392

Høringssvar, Endringer i nettleiestrukturen, Nr. 01/2020

Fjordkraft viser til Reguleringsmyndigheten for energi (Heretter kalt RME) sin høring om endringer i nettleiestrukturen.

Sammendrag

Når man skal velge en ny nettleiestruktur er det avgjørende å sette opp gode kriterier. Dette er de kriteriene Fjordkraft mener bør brukes for valg an ny nettleiestruktur:

- Man bør bruke kjente prinsipper og terminologi
- Modellen må være enkel å forstå
- Modellen må generere ønsket respons
- Modellen må enkelt kunne tilpasses til endringer i nettet
- Det må være enkelt å lage styringssystemer til modellen
- Det bør ikke legges til rette for overgangsordninger

Utfordringen er å finne balansen mellom kriteriene slik at man oppnår den best mulige nettleiestrukturen.

Standardisering av nettleiestrukturen er avgjørende for å gjøre dette så enkelt som mulig. For husholdningskunder er det viktig at prinsippene for tariffing er de samme, uansett hvor i landet man befinner seg. Standardisering vil også gjøre det enklere for leverandører av styringssystemer å levere produkter og tjenester til kundene.

Næringslivskunder med forbruk over 100 000 kWh/år har i mange år betalt nettleie basert på effekttariffer. Det er etter Fjordkrafts syn ikke avgjørende at nettleiestrukturen endres for slike kunder. En mulig løsning på dette er å skille på sikringsstørrelse: For alle opp til og med 63A hovedsikring gjelder en standardisert tariffmodell. For målepunkter med større uttak kan nettselskapene tilpasse tariffene slik de gjør i dag. Det er etter Fjordkrafts syn likevel mulig å tilpasse den foreslåtte nettleiemodellen til større næringslivskunder, slik at en og samme nettleiemodell kan benyttes for alle målepunkter i Norge.

Fjordkraft støtter en nettleiemodell basert på timesprising av nettleie som ønsket standard nettleiemodell. Fastbeløp kan settes etter sikringsstørrelse, mens nettselskapene står fritt til å tilpasse timesprisene etter behovene i sitt nett. Det vil også være anledning til å endre timesprisene etter sesong, og andre behovsendringer. Fordelen med en slik tilnærming er at dette er lett og forstå for kundene. Dette vil igjen føre til en bedre respons. Styringssystemer kan enkelt ta hensyn både til spot- og nettpriser. Det gir også nettselskapene høy grad av fleksibilitet.

Fjordkraft mener at alle overgangsordninger bør fjernes. Ved å åpne for at større næringslivskunder kan tariffes som i dag, vil det heller ikke være store behov for å ha slike ordninger. Vi mener det vil være negativt for innføringen av ny modell for innkreving av nettleie dersom det åpnes for lange overgangsordninger. Dette vil kunne vekke bekymring om at ny modell vil være negativt for kundene

Innledning

NVE har laget et grundig underlag i høringsdokumentet om endringer i nettleiestrukturen. Den teoretiske bakgrunnen for kostnadsdannelsen i et distribusjonsnett fremstår som solid og riktig. Det er imidlertid utfordringer med en slik tilnærming. En av dem er å gjøre dette lett å kommunisere til kundene. Det er en kjensgjerning at sammenhengen mellom effekt og energi er vanskelig for de aller fleste. Selv for biler brukes fortsatt en enhet som refererer til hesters styrke, noe som tydelig signaliserer at dette er vanskelig å forstå. Den andre utfordringen er at man fortsatt ikke måler effekt i nettet selv med timesavlesning, eller 15 minuttersavlesning når det kommer. Dagens effektstyringsverktøy i SD-anlegg utnytter dette allerede ved å legge planlagte effekttopper til halve klokketimer, for eksempel fra kl 0730 til 0830, noe som medfører lavere verdier i hver klokke time enn den reelle effekten skulle tilsi, men slike tilpassinger er ikke til hjelp for nettselskapene.

Målet med ny nettleiestruktur må være å lage noe som er intuitivt å forstå for kundene, samtidig som det gir den responsen man er ute etter for å kunne utnytte tilgjengelig kapasitet i nettet på en optimal måte. Respons kan komme enten fra endring av adferd hos kundene eller gjennom styringssystemer som bidrar til å flytte forbruk fra høylasttimer til lavlasttimer. Etablering av styringssystemer kan være en attraktiv tjeneste å tilby for aktører i markedet.

Standardisering av nettleiestrukturen

I høringsutkastet legges det opp til stor frihet for nettselskapene til å være kreative med utvikling av tariffer. Dette er etter Fjordkrafts syn svært uheldig både i forhold til kundeopplevelse og et velfungerende marked. Når vi nå skal lage en ny nettleiestruktur, så må vi velge en overordnet modell som kan brukes for alle nettselskaper, men hvor lokale tilpassinger kan legges inn i den valgte modellen. Kraftmarkedet er allerede komplisert nok, og et stort utvalg av tariffmodeller vil bare forvirre kundene. Resultatet av dette vil sannsynligvis bli lavere kunderspons. Det vil også bli mer komplisert/kostnadskrevende å lage styringssystemer til mange forskjellige tariffer, noe som også vil begrense responsen. Ambisjonen må være å finne en modell som passer for alle. Det er likevel akseptabelt at man ender opp med en modell for husholdningskunder/SMB, og en modell for større næringslivskunder.

Bruk av døgnmaks

Innføring av døgnmaks som underlag for avregning av nettleien synes ok for større kunder. Det vil selvfølgelig medføre at noen bruksmønstre får endrede kostnader i forhold til dagens tariffer for effektmålte kunder. Det vil bli rimeligere for målepunkter med lav brukstid. Dette vil for eksempel medføre at det vil bli rimeligere å sette opp ladestasjoner som ikke brukes hele tiden. En svakhet med å bruke gjennomsnittet av døgnmaks som grunnlag for effektleddet er at man ikke tar hensyn til høylast/lavlast. Hensikten med å innføre nye nettleietariffer er å utnytte kapasiteten i nettet, og da bør også tidspunktet for maksimaleffekten hensyntas. Fra et nettstandpunkt er det gunstig om den maksimale effekten forekommer på natten, mens det bidrar til nettkostnaden dersom den maksimale effekten kommer i høylastperioder. Fjordkrafts forslag er derfor at døgnmaks bare skal måles i høylastperioder, for eksempel mellom 0700-2200 på hverdager. Tidspunktene må det enkelte nettselskap kunne sette basert på tilstanden i sitt eget nett.

Overgangsordninger

Det er i høringsutkastet lagt opp til flere og lange overgangsordninger. Dette er prinsipielt uheldig. Målsetningen må være å velge en modell for innkreving av nettleie som er god. Da bør det heller ikke være nødvendig med overgangsordninger. Lange overgangsordninger kan også føre til mistenksomhet blant kundene. Hvis man innvilger overgangsordninger på 5 år så vil kundene få følelsen av at det som kommer må være veldig negativt. Vi må heller stole på at det valget som gjøres er godt, og at dette er noe vi kan innføre fra en gitt dato, helt uten overgangsordninger.

Forslag til ny nettleiemodell

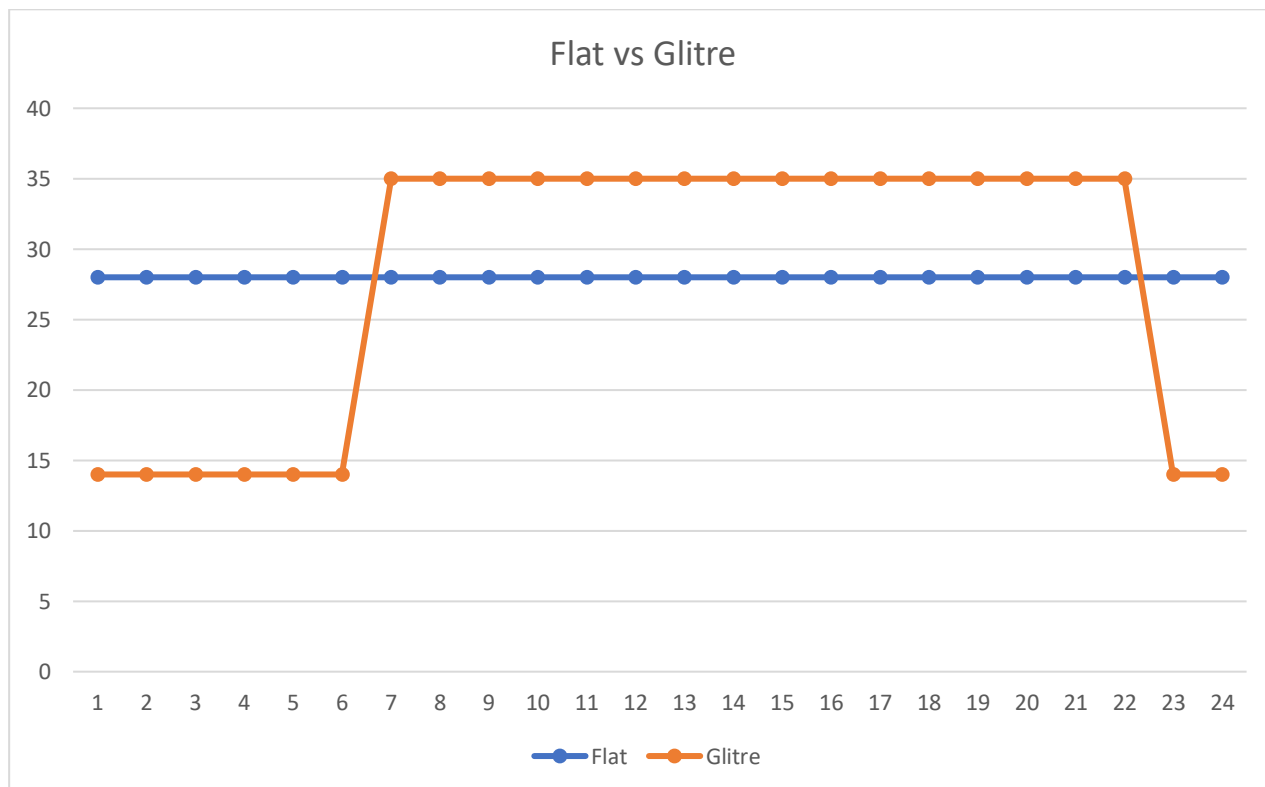
Høringsutkastet beskriver grundig hvordan kostnaden ved å bygge og drive et strømmnett oppstår. Fjordkraft er enige i at den teoretiske tilnærmingen som beskrives er riktig, men det er svært utfordrende å kommunisere dette til kundene

og vil derfor sannsynligvis ikke gi ønsket respons. Fastledd er enkelt å forstå, men forskjellen på energiledd og effektledd er mer krevende. Fjordkraft har større tro å bruke en tilnærming til prising som kundene allerede er vant til.

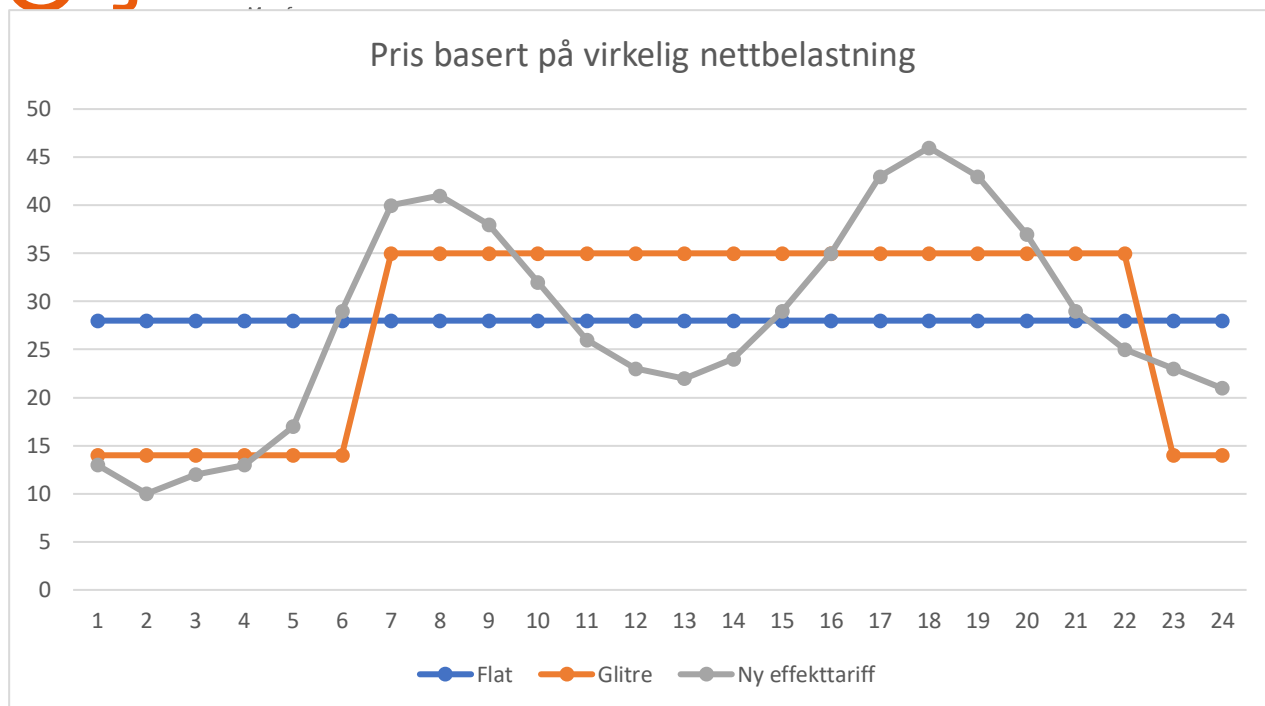
Fjordkraft har sett på Glitres tilnærming til ny nettleiemodell. Denne måten å tilnærme seg problemstillingen har vi tro på. Modellen tilfredsstillende etter vårt skjønn alle krav som bør stilles til ny nettleiemodell. De viktigste kravene bør være:

- Man bør bruke kjente prinsipper
- Modellen må være enkel å forstå
- Modellen må generere ønsket respons
- Modellen må enkelt kunne tilpasses til endringer i nettet
- Det må være enkelt å lage styringssystemer til modellen
- Det bør ikke legges til rette for overgangsordninger

I en slik modell for nettleie har man slått sammen energileddet og effektleddet til en pris pr time. Timespriser har blitt den nye standarden for strømvtaler basert på spotpris, og dette er en måte å prise både strøm og nett som er enkel å forstå. Det er også greit å kommunisere at prisingen endres avhengig av sesong, eller eventuelt andre årsaker. På sommeren er det ikke kapasitetsutfordringer i nettet, og da kan alle timene prises likt. Glitre har valgt to prisnivåer over døgnet i sin tariff.

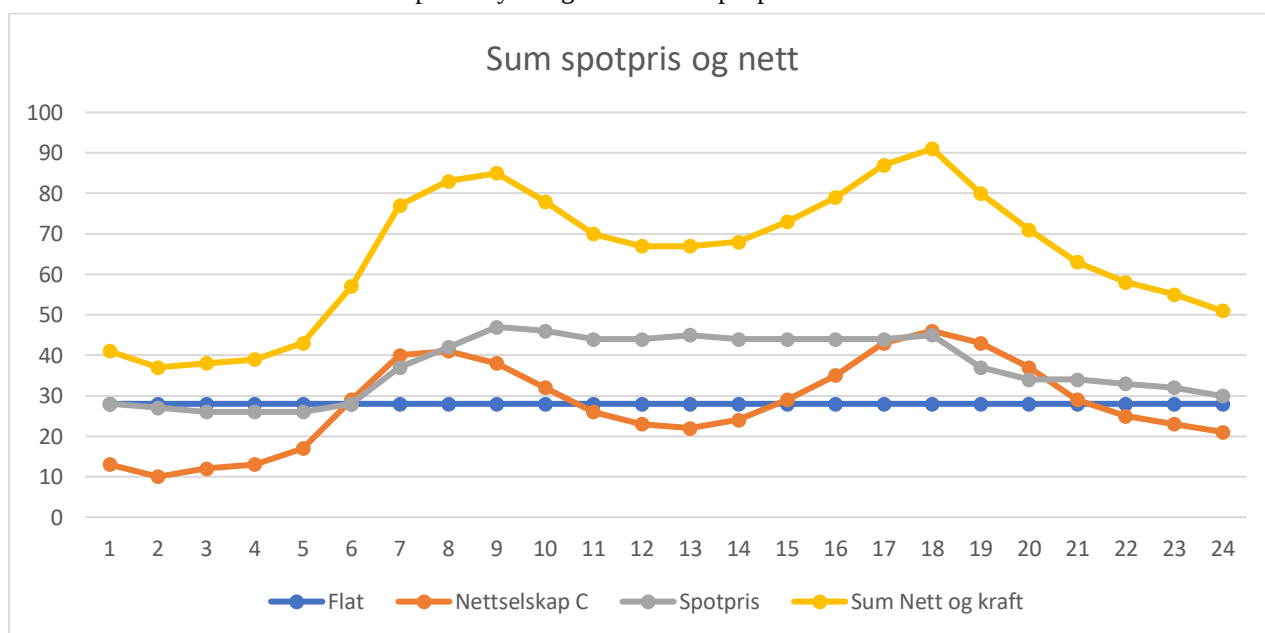

Det er ingen ting i veien for å tilpasse dette mer detaljer til det enkelte nettselskaps behov. I eksemplet under er det vist et tenkt nettselskap med kapasitetsutfordringer på morgen og ettermiddag.

Kommunikasjonsmessig er dette også greit å formidle: Lad elbilen på natten.

Styringssystemer finnes allerede for timespriser i spotmarkedet. Disse systemene trenger bare å summere spotprisene og nettprisen for å generere et felles prissignal. Det er også slik at korrelasjonen mellom spotpris og nettbelastning, slik at dette vil bidra til å forsterke responsen ytterligere. Et eksempel på dette er vist under.

Fastbeløpet i en slik modell kan gjøres avhengig av sikringsstørrelsen.

Fjordkraft mener at denne modellen vil dekke alle de viktige målsetningene for ny nettleiestructur, og at denne modellen bør bli den nye standardmodellen. Fjordkraft mener at denne modellen kan brukes både for husholdningskunder og større næringslivskunder. Tilpassinger kan gjøres ved å endre fastbeløp og nivået på priskurven. Vi ser likevel at det kan finnes grunner til å ha en annen tilnærming til de største næringslivskundene, og det er akseptabelt at man ender opp med en nettleiemodell for mindre kunder og en nettleiemodell for de store næringslivskundene. Fjordkraft vil imidlertid anbefale at dette skillet gjøres på sikringsstørrelse, og ikke på husholdning/næringsliv.

Det aller viktigste er at den nye standarden for innkreving av nettleie blir enkel for kundene, samtidig som nettselskapene får den ønskede responsen. Den foreslåtte tariffmodellen leverer etter vårt syn svært godt på begge disse kriteriene.

Oppsummering

Den foreslåtte modellen svarer opp de fleste kriteriene for valg av ny nettleiestruktur. Videre vil den gi stor fleksibilitet for nettselskapene, og vil sannsynligvis gi bra respons fra kundene. Vi vet at forståelsen av effekt er vanskelig for kundene, og det vil ta lang tid å innarbeide både terminologi for kunnskap. Man har for eksempel etter over hundre år enda ikke klart å gå over fra bruken av hestekrefter til fordel for kW når det gjelder beskrivelsen av effekt i biler. Fjordkraft mener derfor at det blir svært viktig å bruke en standardisert modell som kundene kan forstå. Kunden kan klokken, og forstår pris.

Torkel Rolfseng

Direktør regulatoriske rammebetingelser

Fjordkraft AS

Dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift